

Tytułem wstępu

Z wielką przyjemnością oddajemy do rąk Czytelników kolejny numer *Studia Scandinavica* składający się z kilku działów tematycznych podkreślających polifonię w badaniach skandynawistycznych. Tegoroczne teksty literaturoznawcze zapraszają do wędrówki po literackich przestrzeniach Norwegii. Znajdziemy wśród nich artykuł Violety Basy poświęcony saamskim joikom, których obiektem stał się wodospad Gievdneguoika w Finnmarku, a ponadto tekst Georgiany Bozintan będący ekokrytycznym namysłem nad powieścią Ingrid Tørresvold zatytułowaną *Hilsen Ruth*, podejmującą problem katastrofalnych zmian klimatycznych. Dział tworzą także artykuł Miluše Juříčkovéj badającej recepcję *Olafa, syna Auduna*, historycznego dyptyku autorstwa noblistki Sigrid Undset oraz studium Thomasa Seilera rozważającego koncepcję pamięci cielesnej w prozatorskich miniaturach Inghill Johansen.

W dziale „Kultura” Roman Kraiński bada zależności między twórczością Victora Sjöströma a Bergmanowskim arcydziełem *Tam, gdzie rosą poziomki*, a Åse Markussen próbuje rozwikłać zagadkę niedawno odkrytej pracy rzeźbiarza Olego Henriksena Fladagera (1832–1871), szukając źródeł nietypowej dla ówczesnych artystów norweskich formy (*tondo*) we wpływach, jakie na sztukę w całej Skandynawii wywierał Duńczyk Bertel Thorvaldsen (1770–1844).

W części językoznawczej Daniel Gaszewski diagnozuje sposób postrzegania przestępczości przez populistyczną partię Szwedzkich Demokratów (szw. Sverigedemokraterna), badając językowy wymiar partyjnego programu polityki kryminalnej, a Ioana Mureșan i Raluca Pop zastanawiają się nad rolą memów w nauczaniu kultury w ramach zajęć z praktycznej nauki języka norweskiego jako obcego.

Do publikowania na łamach naszego czasopisma zapraszamy również autorów rozpoczynających swoją karierę badawczą. Tegoroczne debiuty to dwugłos lingwistyczno-literaturoznawczy: diachroniczne spojrzenie Agaty Michnowskiej na islandzki puryzm językowy oraz analiza postaci kobiecych w twórczości Cecilie Løveid w odniesieniu do estetyki „kampu” autorstwa Anny Artwich.

Elementami cyklicznie pojawiającymi się w *Studia Scandinavica* są omówienia nowych publikacji skandynawistycznych oraz sprawozdania z wydarzeń naukowych mających znaczenie dla polskich oraz zagranicznych środowisk skandynawistycznych. Dział recenzji otwiera tekst Dominiki Bartnik-Świątek o wydanej w tym roku książce Sylwii Izabeli Schab *Dania. Tu mieszka spokój*. Duńskie rejony eksploruje także Józef Jarosz w recenzji opracowania przysłowioznawczego *Hver fugl synger med sit næb* autorstwa Lise Bostrup.

Hanna Ruszczyńska recenzuje dla nas publikację Wojciecha Woźniaka pt. *Państwo, które działa. O fińskich politykach publicznych*. Następnie czytelnik może zapoznać się z tekstem Laury Santoo o powieści graficznej *Memento Mori* stworzonej przez fińską artystkę Tiitu Takalo.

Wśród recenzji znajdziemy także tekst Marii Sibińskiej o najnowszej monografii ibsenologicznej autorstwa Katarzyny Maćkały zatytułowanej *Ibsen w Polsce 1879–2006*. Leszek Słupecki recenzuje z kolei tom poświęcony zapożyczeniom leksykalnym z języków skandynawskich w staroruskim, będący owocem badań czeskiej badaczki Hany Štěříkovej, *Stewards, Soldiers and Court Officials: Three Scandinavian Elements in the Language of Old Russian Law*.

Aspekt językoznawczy leży również w centrum zainteresowań ostatniego z recenzentów, Tomasa Ölmelida, analizującego wartość dydaktyczną podręcznika do nauki gramatyki języka polskiego dla osób szwedzkojęzycznych – *Polsk grammatik* autorstwa M. Anny Packalén Parkman i Magdaleny Slyk.

Bieżące wydanie czasopisma kończą dwie kroniki: relacja Mariusza Jakimowicza z wystawy malarstwa nordyckiego *Przesilenie* w warszawskim Muzeum Narodowym oraz sprawozdanie Józefa Jarosza z festiwalu językowego *Sprogense 2022* w Danii.

Życzymy inspirującej lektury
Redakcja

Foreword

It is our pleasure to present this volume of *Studia Scandinavica*, which proposes several thematic sections reflecting the polyphony of Scandinavian studies. This year's articles in the section devoted to literary studies invite us to explore the literary space of Norway. Violeta Basa offers her interpretation of Sámi yoiks about the Gievdneguoika waterfall in Finnmark. The article by Georgiana Bozîntan, in turn, is an ecocritical reflection on Ingrid Tørresvold's novel *Hilsen Ruth* [Regards, Ruth], which deals with the issue of catastrophic climate change. Miluše Juříčková writes about the reception of *Olav Audunsson (The Master of Hestviken)*, a historical diptych by Nobel Laureate Sigrid Undset. Last but not least, a study by Thomas Seiler analyses the conception of body memory in Inghill Johansen's short prose.

The section "Culture" includes two contributions. Roman Kraiński examines the influence of Victor Sjöström and his cinematic works on Bergman's masterpiece *Wild Strawberries*. The article by Åse Markussen is devoted to a recently rediscovered work by the sculptor Ole Henriksen Fladager (1832–1871), and traces its form (*tondo*), a rare one in Norway at the time, to the influence of the Danish sculptor Bertel Thorvaldsen (1770–1844), which had an impact throughout Scandinavia.

In the "Language" section, the reader will find an article by Daniel Gaszewski, diagnosing the perception of crime by the populist Sweden Democrats party (Sverigedemokraterna), based on his analysis of the language of their criminal policy programme. The section also includes a study by Ioana-Andreea Mureşan and Raluca Pop, in which they consider the role of memes in teaching culture as part of practical Norwegian language courses for speakers of other languages.

In our journal, we also invite submissions by young researchers who are just starting their research careers. This year's debuts are contributions in linguistics and literary studies: Agata Michnowska looks at linguistic purism in Iceland in a diachronic perspective, and Anna Artwich analyses female characters in plays by Cecilie Løveid, focusing on issues of camp aesthetics.

Our regular sections bring reviews of publications in Scandinavian studies and reports from events important for Scandinavian studies scholars and centres in Poland and abroad. The review section opens with an article by Dominika Bartnik-Świątek, who presents a book by Sylwia Izabela Schab: *Dania: Tu mieszka spokój* [Denmark: A Land of Peace and Quiet]. The following text also concerns Denmark: Józef Jarosz writes about a publication on Danish proverbs – *Hver fugl synger med sit næb* [Every Bird Sings with Its Own Beak] by Lise Bostrup.

Hanna Ruszczyńska reviews a study by Wojciech Woźniak, entitled *Państwo, które działa. O fińskich politykach publicznych* [A State That Works: On Finnish Public Policies], and Laura Santoo presents the graphic novel *Memento Mori* by the Finnish artist Tiitu Takalo.

The section also includes Maria Sibińska's review of the latest monograph concerning the works of Henrik Ibsen: *Ibsen w Polsce 1879–2006* [Ibsen in Poland, 1879–2006], authored by Katarzyna Maćkała. In turn, Leszek Śłupecki reviews a study of Scandinavian loanwords in Old Russian, which brings the results of research conducted by the Czech scholar Hana Štěříková: *Stewards, Soldiers and Court Officials: Three Scandinavian Elements in the Language of Old Russian Law*.

The last review in this volume also concerns linguistics: Tomas Ölmelid analyses the teaching potential of a Polish grammar textbook for speakers of Swedish: *Polisk grammatik* [Polish Grammar], by M. Anna Packalén Parkman and Magdalena Słyk.

The volume concludes with two entries in our "Chronicle": Mariusz Jakimowicz writes about the exhibition *Solstice: Painting of the North 1880–1910* at the National Museum in Warsaw, and Józef Jarosz presents his report from the language festival "Sprogense 2022" in Denmark.

We hope you find this volume of *Studia Scandinavica* offers some inspiring reading.